

2024/2054(INI)

22.10.2024

FÖRSLAG TILL BETÄNKANDE

om Europeiska centralbanken – årsrapport 2024
(2024/2054(INI))

Utskottet för ekonomi och valutafrågor

Föredragande: Anouk Van Brug

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

	Sida
FÖRSLAG TILL EUROPAPARLAMENTETS RESOLUTION	3
MOTIVERING	9
BILAGA: ENHETER ELLER PERSONER SOM FÖREDRAGANDEN HAR MOTTAGIT SYNPUNKTER FRÅN	10

FÖRSLAG TILL EUROPAPARLAMENTETS RESOLUTION

om Europeiska centralbanken – årsrapport 2024 (2024/2054(INI))

Europaparlamentet utfärdar denna resolution

- med beaktande av årsrapporten för 2023 från Europeiska centralbanken (ECB),
- med beaktande av ECB:s återkoppling av den 18 april 2024 till de synpunkter som Europaparlamentet lämnat inom ramen för sin resolution om ECB:s årsrapport 2022,
- med beaktande av stadgan för Europeiska centralbankssystemet (ECBS) och ECB, särskilt artiklarna 2, 15 och 21,
- med beaktande av artiklarna 123.1, 125, 127.1, 127.2, 130, 282.2 och 284.3 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt (EUF-fördraget),
- med beaktande av artiklarna 3, 13 och 119 i fördraget om Europeiska unionen (EU-fördraget),
- med beaktande av Eurosystemets makroekonomiska prognoser för euroområdet av den 7 mars 2024, 6 juni 2024 och 12 september 2024,
- med beaktande av ECB-rådets beslut av den 25 januari 2024, 7 mars 2024, 11 april 2024, 6 juni 2024, 18 juli 2024, 12 september 2024 och 17 oktober 2024,
- med beaktande av Eurostats uppgifter om den beräknade inflationen av den 17 oktober 2024,
- med beaktande av kommissionens ekonomiska vårprognos 2024, som offentliggjordes den 15 maj 2024,
- med beaktande av World Economic Outlook från Internationella valutafonden (IMF) från oktober 2024,
- med beaktande av de monetära dialogerna den 15 februari 2024 och den 30 september 2024 med ECB:s ordförande, Christine Lagarde,
- med beaktande av sitt beslut av den 1 juni 2023 om överenskommelser i form av skriftväxling mellan Europaparlamentet och Europeiska centralbanken om strukturering av metoderna för interaktion inom centralbanksverksamhet¹,
- med beaktande av ECB-rådets godkännande den 21 juli 2022 av instrumentet för transmissionsskydd,

---

¹ Antagna texter, P9_TA(2023)0214.

- med beaktande av kommissionens förslag av den 28 juni 2023 till Europaparlamentets och rådets förordning om inrättandet av den digitala euron ([COM\(2023\)0369](#)),
- med beaktande av ECB:s första lägesrapport av den 24 juni 2024 om förberedelsefasen av projektet för en e-euro,
- med beaktande av ECB:s fyra lägesrapporter av den 13 juli 2023, 24 april 2023, 21 december 2022 och 29 september 2022 om utredningsfasen av projektet för en e-euro,
- med beaktande av ECB:s översyn av den penningpolitiska strategin, som inleddes den 23 januari 2020 och avslutades den 8 juli 2021, och den kommande bedömningen av den penningpolitiska strategin för 2025,
- med beaktande av ECB:s översyn av det operativa styrsystemet, som offentliggjordes den 13 mars 2024,
- med beaktande av ECB:s årsrapport från juni 2024 om eurons internationella roll,
- med beaktande av resultaten av ECB:s första cyberresiliensstresstest någonsin den 26 juli 2024,
- med beaktande av offentliggörandet av den reviderade kapitalkravsförordningen² och kapitalkravsdirektivet³ i Europeiska unionens officiella tidning den 19 juni 2024,
- med beaktande av resultaten av ECB:s klimatriskstresstest av den 8 juli 2022,
- med beaktande av 2024 års uppdatering av ECB:s miljöredovisning,
- med beaktande av artikel 142.1 i arbetsordningen,
- med beaktande av artikel 55 i arbetsordningen,
- med beaktande av betänkandet från utskottet för ekonomi och valutafrågor (A10-0000/2024), och av följande skäl:
  - A. Enligt Eurosystemets makroekonomiska prognoser för euroområdet för september 2024 uppgick inflationen i det harmoniserade konsumentprisindexet (HIKP) till 1,7 % i euroområdet i september 2024.
  - B. HIKP-inflationen beräknas öka något under sista kvartalet 2024 för att sedan sjunka till 2,2 % 2025 och 1,9 % 2026⁴.
  - C. ECB:s huvudmål är att upprätthålla prisstabilitet, och har definierat detta som en inflationsnivå på 2 % på medellång sikt.
  - D. ECB är politiskt oberoende, vilket innebär att varken EU:s institutioner och organ eller medlemsstaternas regeringar bör försöka påverka ECB.

---

² EUT L 1623, 19.6.2024, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1623/oj>.

³ EUT L 1619, 19.6.2024, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2024/1619/oj>.

⁴ https://www.ecb.europa.eu/press/projections/html/ecb.projections202409_ecbstaff~9c88364c57.sv.html#toc6.

- E. Politiskt oberoende kräver att ECB avstår från att fatta politiska beslut.
- F. Genom artikel 123 i EUF-fördraget och artikel 21 i ECBS/ECB-stadgan förbjuds finansiering av staters underskott.
- G. Allt kapitalbelopp från värdepapper som förfaller och som köpts inom ramen för programmet för köp av tillgångar, och från och med januari 2025 inom ramen för stödköpsprogrammet föranlett av pandemin, återinvesteras inte längre.
- H. Euron är världens näst viktigaste valuta, men ligger långt efter US-dollar med betydande marginal, trots euroområdets ekonomiska storlek i världshandeln.
- I. ECB är ansvarig inför Europaparlamentet, som är den EU-institution som företräder EU-medborgarna.

Allmän översikt

1. Europaparlamentet välkomnar ECB:s roll när det gäller att trygga monetär stabilitet. ECB är den institution som ansvarar för att upprätthålla prisstabiliteten i euroområdet.
2. Europaparlamentet betonar att ECB:s lagstadgade oberoende, som fastslås i fördragen, är en förutsättning för fullgörandet av dess mandat.
3. Europaparlamentet framhåller vikten av att ECB är och förblir politiskt oberoende. Parlamentet betonar att detta oberoende kräver att ECB i sin tur avstår från att fatta politiska beslut.
4. Europaparlamentet erkänner ECB:s insatser för att få ner inflationen till nivåer som motsvarar inflationsmålet på 2 % på medellång sikt.
5. Europaparlamentet beklagar att inflationen i vissa medlemsstater fortfarande ligger över ECB:s mål på 2 %. Inflationen minskar köpkraften för fasta inkomster, besparingar och pensioner och snedvrider prissignalfunktionen som säkerställer en effektiv resursfördelning.
6. Europaparlamentet beklagar att kärninflationen fortfarande är hög, och att endast två medlemsstater i euroområdet rapporterade en kärninflation på under 2 % i september 2024.
7. Europaparlamentet varnar ECB för frestelsen att sänka räntorna alltför snabbt, med tanke på risken för att inflationsnivåerna kan börja stiga igen. Parlamentet betonar att ECB själv förväntar sig en tillfällig ökning av inflationsnivåerna under det sista kvartalet 2024 då de tidigare kraftigt minskade energipriserna inte längre påverkar den årliga inflationen.
8. Europaparlamentet påminner om att den ekonomiska och monetära unionen kräver en solid finanspolitik i medlemsstaterna för att kunna reagera på externa chocker.
9. Europaparlamentet påminner om att en försiktig finanspolitik i medlemsstaterna kan komplettera ECB:s insatser för att hålla inflationen nere. Att komma till rätta med alltför

stora offentliga underskott och alltför stora skuldnivåer är avgörande för att upprätthålla en stabil ekonomi och hållbar tillväxt.

10. Europaparlamentet uttrycker oro över medlemsstaternas stora statskulder och underskott och de risker för finanspolitisk dominans som detta medför.

Penningpolitik

11. Europaparlamentet hälsar med stor tillfredsställelse att den totala inflationen har sjunkit från toppnoteringen på 10,6 % i oktober 2022 till 1,7 % i september 2024.
12. Europaparlamentet välkomnar att kärninflationen minskat från toppnoteringen på 7,6 % i mars 2023 till 2,7 % i september 2024, men uttrycker oro över den historiskt och ihållande höga inflationsnivån.
13. Europaparlamentet beklagar att det har tagit ECB mer än tre år att åstadkomma en inflationsnivå som motsvarar målnivån på 2 %.
14. Europaparlamentet betonar att ECB reagerade sent när inflationen började stiga i januari 2021 och överskred målnivån på 2 % i juli 2021. ECB:s bedömning var då att uppgången i inflationen endast förväntades vara övergående.
15. Europaparlamentet uppmanar ECB att i grunden se över och förbättra sina modeller och deras roll i beslutsfattandet givet modellernas underprestationer under senare år.
16. Europaparlamentet stöder ECB:s beslut att minska sina program för köp av tillgångar, med tanke på den överskottslikviditet som finns på marknaden och den lägre inflationen.
17. Europaparlamentet betonar att ECB:s inköpsprogram är en okonventionell politik som i ekonomiskt hänseende utgör monetär finansiering, vilket är förbjudet enligt artikel 123.1 i EUF-fördraget, om ECB inte låter sin balansräkning krympa igen. Parlamentet uppmanar därför ECB att gradvis minska sin balansräkning.
18. Europaparlamentet beklagar inrättandet av instrumentet för transmissionsskydd i juli 2022. Parlamentet uppmanar ECB att inte bara respektera det rättsliga förbudet mot monetär finansiering utan även dess ekonomiska betydelse. Parlamentet betonar i detta avseende att selektivt köp av statskulder innebär monetär finansiering av en EU-medlemsstat.
19. Europaparlamentet betonar att de olika räntesatserna i euroområdet generellt är ett resultat av olika riskpremier för statsobligationer. Parlamentet betonar att köp inom ramen för instrumentet för transmissionsskydd endast skulle dölja symtomen på en expansiv finanspolitik. Parlamentet uppmanar medlemsstaterna att föra en ansvarsfull finanspolitik och säkerställa hållbara skuldnivåer.

Den digitala euron

20. Europaparlamentet välkomnar ECB:s framsteg med projektet för en digital euro och dess pågående dialog med parlamentet. Parlamentet framhåller de förväntade

fördelarna, såsom ökat strategiskt oberoende, förbättrad finansiell inkludering och tillgång till ett reservbetalningssystem offline.

21. Europaparlamentet upprepar att den digitala euron bör fungera som ett komplement till fysiska kontanter, att den inte helt och hållet bör ersätta kontanter och att kontanter alltid bör vara tillgängliga.
22. Europaparlamentet betonar behovet av en kompensationsmodell för banksektorn, som har till uppgift att praktiskt genomföra projektet för en digital euro.
23. Europaparlamentet uppmanar ECB att ta vederbörlig hänsyn till farhågor som rör integritet i samband med utvecklingen av den digitala euron och betonar att den bör bli ett skinande exempel och en förebild för andra finansinstitut när det gäller integritet.

Sekundära mål

24. Europaparlamentet uppmanar ECB att avstå från att fatta politiskt motiverade beslut och att istället hålla sig till sitt mandat att upprätthålla prisstabilitet. Ett överskridande av detta mandat tangerar centralbankens politiska oberoende.
25. Europaparlamentet betonar att ECB:s sekundära mål bäst uppnås när den fria marknaden fungerar i en stabil makroekonomisk miljö som bygger på förutsägbara prisnivåer och som uppmuntrar investeringar.
26. Europaparlamentet betonar att ECB bör förhindra snedvridningar i prissignalfunktionen med tanke på denna funktions roll för en effektiv resursfördelning. Parlamentet uppmanar ECB att bedöma i vilken utsträckning klimatförändringarna påverkar dess förmåga att upprätthålla prisstabilitet.
27. Europaparlamentet insisterar på att ECB respekterar principen om marknadsneutralitet i alla sina penningpolitiska åtgärder. Parlamentet beklagar att ECB:s åtgärder för att koldioxidbefria sina innehav av företagsobligationer inte har följt marknadsneutral strategi per definition.
28. Europaparlamentet uppmanar ECB att använda alla sina tillgängliga verktyg för att säkerställa att bankerna tar klimatrisker på allvar för att minska de finansiella riskerna till följd av klimatförändringarna.

Övriga aspekter

29. Europaparlamentet understryker att en stärkt internationell roll för euron skulle leda till lägre räntor i euroområdet, ökad status för EU på den internationella arenan och ökad makroekonomisk stabilitet.
30. Europaparlamentet uppmanar ECB att undersöka hur eurons internationella roll kan stärkas i syfte att öka dess attraktionskraft som reservvaluta och stödja marknadsdrivna förändringar i denna riktning.
31. Europaparlamentet välkomnar den uppmärksamhet som ECB fäster vid risker för cyberangrepp. Parlamentet uppmanar ECB att säkerställa det monetära systemets

säkerhet för användarna, särskilt mot bakgrund av den pågående geopolitiska utvecklingen.

32. Europaparlamentet välkomnar slutförandet av Basel III-regelverket, eftersom det kommer att stärka banksektorns resiliens.
33. Europaparlamentet stöder ECB:s mål att öka andelen kvinnor genom att uppmuntra kvinnor att gå framåt på detta område. Parlamentet välkomnar därför initiativ såsom ECB:s stipendium för kvinnliga ekonomer.
  -
  -
  -
34. Europaparlamentet uppdrar åt talmannen att översända denna resolution till rådet, kommissionen och Europeiska centralbanken.

MOTIVERING

Under de senaste fyra åren har Europeiska unionen brottats med exceptionellt hög inflation. Stigande energipriser har haft en dominoeffekt på ekonomin och lett till ökade konsumentpriser. Som den institution med uppgift att upprätthålla prisstabiliteten i euroområdet är Europeiska centralbanken (ECB) ansvarig för att hantera denna fråga och främja en snabb återgång till stabila priser. Det tog dock centralbanken över tre år att få inflationen att återgå till normala nivåer. Detta till skillnad från USA, där Federal Reserve lyckades kontrollera inflationen snabbare.

Den senaste tidens minskning av både det harmoniserade konsumentprisindexet och kärninflationen är förvisso uppmuntrande. Det är dock viktigt att notera att ECB dröjde med att vidta beslutsamma åtgärder, vilket gjorde det möjligt för inflationen att stiga mer än nödvändigt. Det är uppenbart att ECB:s modeller har underpresterat under de senaste åren och att de i grunden bör omprövas och förbättras. Med tanke på att inflationsnivåerna nu normaliserats är det absolut nödvändigt att ECB reducerar sina inköpsprogram, som i praktiken har utgjort monetär finansiering genom okonventionell politik. Även om dessa program varit lagliga bör ECB följa andan i EU-fördraget, som förbjuder monetär finansiering av europeiska regeringar.

På ett mer grundläggande plan understryker föredraganden betydelsen av centralbankens oberoende. För att förhindra politisk inblandning i dess mandat att upprätthålla prisstabilitet har centralbanken beviljats lagstadgat oberoende. Denna autonomi gör det möjligt för ECB att fokusera på sina mål utan yttre påtryckningar, vilket kräver att ECB avstår från att fatta politiska beslut. Föredraganden anser att denna princip är avgörande för att skydda den gemensamma valutans och dess utgivares integritet. I praktiken gäller detta ECB:s sekundära mål, som syftar till att stödja Europeiska unionens bredare mål. Det är mycket viktigt att ECB strävar efter att uppnå dessa mål utan att äventyra sin primära inriktning på prisstabilitet eller drivas av politiska skäl. Föredraganden anser att ECB därför bör begränsa sig till att främja en stabil makroekonomisk miljö som kännetecknas av låg och förutsägbar inflation.

Dessutom gör ECB framsteg med den digitala euron. Detta initiativ erbjuder tydliga fördelar, bland annat ökat strategiskt oberoende och förbättrad finansiell inkludering. Det är dock viktigt att betona att den digitala euron bör komplettera, snarare än ersätta, fysiska kontanter.

BILAGA: ENHETER ELLER PERSONER SOM FÖREDRAGANDEN HAR MOTTAGIT SYNPUNKTER FRÅN

Föredraganden förklarar på eget ansvar att han inte har mottagit några synpunkter från någon enhet eller person som ska tas upp i denna bilaga i enlighet med artikel 8 i bilaga I till arbetsordningen.